

LAUSUNTO PADELHALLI-HANKEEN 75 000 euron INVESTOINTIAVUSTUKSESTA

Vastaanottaja: Parkanon kaupungin johtoryhmä ja kaupunginhallitus

Lausunnonantaja: Parkanon vanhus- ja vammaisneuvosto

Kaupungin johtoryhmä ja kaupunginhallitus ovat pyytäneet vanhus- ja vammaisneuvoston lausuntoa mahdollisen padelhallin rakentamisavustusta koskevan asian valmistelun tueksi.

Vanhus- ja vammaisneuvosto kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa.

1. Hankkeen lähtökohdat ja sijoittuminen urheilutalon alueelle

Vanhus- ja vammaisneuvosto pitää hankesuunnitelmaa pääosin myönteisinä. Suunniteltu hallihanke monipuolistaisi urheilutalon alueen olemassa olevia liikunta- ja vapaa-aikapalveluita palvelten laajasti eri-ikäisiä kuntalaisiamme.

2. Taloudelliset reunaehdot ja vaihtoehtoiskustannukset

Vanhus- ja vammaisneuvosto muistuttaa, että kaupungilta haettava 75 000 euron rahoitusosuus on merkittävä julkinen yritykselle annettu investointituki. Kyseessä on siis uudenlainen, yritysyhteistyössä tehtävä investointi, joka luo päätöksenteossa tietynlaisen ennakkotapauksen. Ennakkotapaukseen liittyen vanhus- ja vammaisneuvosto edellyttää ja olettaa, että hankkeessa on tehty huolellinen valtioneuvostokäytännön arviointi, jolla varmistetaan 75 000 euron tuen antamisen laillisuus ja sallittavuus.

Toinen huomioitava asia on, että tämä rahoitustuki ei saa vaikuttaa siten että tulisi säästöpainetta johonkin olemassa olevan toimintoon muutenkin tiukassa taloudellisessa tilanteessa.

3. Terveysten ja hyvinvoinnin edistäminen (HYTE) ja sosiaalinen kestävyys

Kuntalain ja hyvinvointialueuudistuksen myötä terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen (HYTE) on kuntien tärkeimpiä ydintehtäviä. Parkanon kaupungin kannalta on keskeistä arvioida, miten investointi vaikuttaa positiivisesti kunnan saamaan valtioneuvoston HYTE-kertoimeen. Tämän kertoimen kasvattaminen edellyttää, että kaupunki pystyy osoittamaan asukkaidensa hyvinvointia ja aktiivisuutta lisääviä toimenpiteitä, jotka kohdistuvat laajasti myös erityisryhmiin.

Jotta halli palvelisi aidosti HYTE-tavoitteita ja tuottaisi asukkaillamme sekä sosiaalista että taloudellista hyötyä, hankesuunnittelussa on välttämätöntä huomioida erityistä tukea ja soveltavaa liikuntaa tarvitsevien ryhmien näkökulmat. Vanhus- ja vammaisneuvoston mielestä kohderyhmistä ei siis ole lupa unohtaa ikäihmisiä, vammaisia henkilöitä sekä haavoittuvassa asemassa olevia kuntalaisia (esim. syrjäytymisvaarassa olevat - ja pitkäaikaistyöttömät henkilöt).

Tämän vuoksi kaupungin tosiasiallisen käyttöoikeuden laajuus ja ehdot ovat tärkeässä roolissa. Vaikka hankesuunnitelmassa todetaan vuorojen määrästä ja käyttöehdoista sovittavan erikseen myöhemmässä vaiheessa, vanhus- ja vammaisneuvosto katsoo, että päälinjat ja reunaehdot käyttöoikeudesta tulisi sitoa jo investointipäätöksen yhteydessä.

Vanhus- ja vammaisneuvoston esitykset

Hankkeelle haetaan merkittävää 75 000 euron julkista tukea, vanhus- ja vammaisneuvosto esittää kaupunginhallitukselle seuraavien reunaehtojen sitomista osaksi sopimuskokonaisuutta:

1. **Esteettömyyden ja soveltavan liikunnan varmistaminen pelikentillä ja tiloissa:** Hallin suunnittelussa ja toteutuksessa on ehdottomasti varmistettava täysi fyysinen esteettömyys (esimerkiksi parkkialueet, sisäänkäynnit ja kenttätason kulku).
 - Kulkuväylien ja pelikentälle johtavien oviaukkojen tulee olla riittävän leveitä (suositus vähintään 1,2 metriä).
 - Pelikenttien pintamateriaalien ja pintojen tulee olla heijastamattomia ja valaistuksen häikäisemätöntä.
 - Rajaviivojen, kenttäpintojen ja rakenteiden välisten värikontrastien on oltava selkeitä näkövammaisten kuntalaisten turvallisen liikkumisen ja hahmottamisen helpottamiseksi
 - Tilojen ja laitteiden tulee soveltua soveltavan liikunnan muotoihin.
2. **Tuetut ja maksuttomat vuorot kohderyhmille:** Kaupungin tulee neuvotella sopimukseen riittävä määrä maksuttomia tai vahvasti tuettuja pelivuoroja (ns. HYTE-vuoroja). Nämä vuorot tulee kohdentaa koululaisille, ikäihmisille, vammaisille ja pitkäaikaistyöttömille. Tällä varmistetaan, että investointi hyödyttää myös niitä väestöryhmiä, joilla on pienemmät tulot tai muuten korkeampi kynnys osallistua maksullisiin liikuntapalveluihin.
3. **Kolmannen sektorin ja yritysten yhteistyö:** Jatkossa on tärkeää pitää yllä ja vahvistaa yhteistyötä laajasti eri yritysten, kaupungin ja kolmannen sektorin (järjestöt ja yhdistykset) välillä. Hallista ja urheilutalosta tulee luoda alusta, jossa järjestöt voivat järjestää ohjattua matalan kynnyksen toimintaa sosiaalisen eristäytyneisyyden vähentämiseksi.

Edellä esitetyin perustein Vanhus- ja vammaisneuvosto suhtautuu hankkeeseen myönteisesti ja näkee siinä mahdollisuuden monipuolistaa Parkanon liikunta- ja vapaa-ajan palveluita.

Vanhus- ja vammaisneuvosto toivoo, että ko. hanke onnistuisi ja hankkeen myötä käynnistyisi uudenlainen yhteistyö kaupungin, eri yritysten, yhdistysten ja järjestöjen välillä innostaen kuntalaisiamme liikkumaan monipuolisesti.

Lisäksi vanhus- ja vammaisneuvosto muistuttaa, koska kyseessä on merkittävä julkinen tuki yksityiselle hallihankkeelle, onko sopimukseen mahdollista kirjata erikseen määriteltävä prosenttiosuus yrityksen mahdollisista pelituotoista seuraavasti; Pelituotoista ohjataan 5-10% prosenttia suoraan kaupungin alueella tehtävään yleishyödylliseen liikuntaa tukevaan toimintaan.

Parkanossa 01.10.2026

Parkanon vanhus- ja vammaisneuvoston psta

Jaana Männikkö

puheenjohtaja

